

HEQJE DORË NGA PËRGJEGJËSIA: Jeni të lutur të vini re se publikimi i tekstit ligjor të mëposhtëm nuk është zyrtar dhe NUK përbën dokument zyrtar të Republikës së Shqipërisë. Konsiderohet thjesht si mjet dokumentimi dhe EURALIUS-i nuk merr asnjë përgjegjësi për përmbajtjen.

L I G J¹

Nr. 7512, datë 10.08.1991

PER SANKSIONIMIN DHE MBROJTJEN E PRONES PRIVATE TE NISMES SE LIRE, TE VEPRIMTARIVE PRIVATE TE PAVARUR DHE PRIVATIZIMIT

(Ndryshuar me Ligjin Nr. 7653, datë 23.12.1992)²

(Ndryshuar me Ligjin Nr. 7723, datë 21.6.1993)

(Ndryshuar me Ligjin Nr. 7925, datë 19.4.1995)

(Ndryshuar me Dekretin Nr. 1616, datë 20.9.1996)³

(Ndryshuar me Dekretin Nr. 1632, datë 1.11.1996)

(Ndryshuar me Ligjin Nr. 8333, datë 23.4.1998)

(Ndryshuar me Aktin Normativ Nr. 1, date 4.4.2002)⁴

(Ndryshuar me Ligjin Nr. 8884, datë 24.4.2002)⁵

(Ndryshuar me Ligjin Nr. 9070, datë 22.5.2003)

(Ndryshuar me Ligjin Nr. 9250, datë 1.7.2004)

(Ndryshuar me Ligjin Nr. 9491, datë 13.3.2006)

(Ndryshuar me Ligjin Nr. 9755, datë 14.6.2007)

Me qëllim që të vendoset një rend i ri ekonomik dhe të zbatohet kalimi nga një sistem me ekonomi të centralizuar e të kontrolluar nga shteti, në një sistem ekonomik të bazuar në parimet e tregut të lirë, në mbështetje të neneve 10, 11, 12 dhe 16 të ligjit nr. 7491, datë, 29.4.1991 "Për dispozitat kryesore kushtetuese", me propozimin e Këshillit të Ministrave

KUVENDI POPULLOR I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

¹ Ky ligj shfuqizohet me hyrjen në fuqi të Ligjit nr. 9901, datë 14.4.2008 "Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare".

² Ligji nr. 7653, date 23.12.1992 shfuqizohet me Dekretin nr. 1632, date 1.11.1996.

³ Dekreti nr. 1616, date 20.9.1996, shfuqizohet me Dekretin nr. 1632, date 1.11.1996.

⁴ Në Ligjin nr. 7512, datë 10.8.1991, fjalët "Ministria e Ekonomisë Publike dhe Privatizimit" zëvendësohen me fjalët "Ministria e Ekonomisë".

⁵ Në Ligjin nr. 7512, datë 10.8.1991, fjalët "Ministria e Ekonomisë Publike dhe Privatizimit" zëvendësohen me fjalët "Ministria e Ekonomisë".

Neni 1

Në Republikën e Shqipërisë sanksionohen dhe mbrohen prona private, nisma e lirë, veprimtaritë private të pavarura, afarizmi, investimet e huaja, e drejta për të marrë e për të dhënë kredi, e drejta për të punësuar e për t'u punësuar, privatizimi i pronës shtetërore dhe gjithë procesi i kalimit të ekonomisë së Republikës së Shqipërisë nga një ekonomi e planifikuar dhe e kontrolluar nga shteti, në një ekonomi të tregut të lirë.

Neni 2

(Ndryshuar me Dekretin Nr. 1616, datë 20.9.1996)

(Ndryshuar me Dekretin Nr. 1632, datë 1.11.1996)

Personat fizikë dhe juridikë, shqiptarë ose të huaj, publikë ose privatë ushtrojnë veprimtarinë në përputhje me legjislacionin në fuqi të Republikës së Shqipërisë.

Neni 3

Gjithë sektorët e ekonomisë janë të lirë të privatizohen dhe të ushtrojnë veprimtari private, përfshirë ndërmarrjet, institucionet dhe njësitë e tjera shtetërore, duke kaluar në pronë private në të gjitha fushat e veprimtarisë së prodhimit industrial, artizanal, të bujqësisë, të ndërtimit, të transportit, të shërbimeve bankare, të tregtisë së brendshme e të jashtme, të komunaes, të shërbimeve jetësore, shkencore, të kërkimeve kulturore e artistike, të avokatisë, të bamirësisë, të fondacioneve e të fushave të tjera të mundshme.

Ndërmarrjet ose njësitë e tjera shtetërore, të degëve me rëndësi të veçantë të ekonomisë kombëtare: industria e energjetikës dhe e mineraleve, e naftës dhe e gazit, postat, telekomunikacionit, pyjet dhe ujërat, rrugët automobilistike e hekurudhore, portet detare, aeroportet, transporti ajror e hekurudhor, mund të privatizohen në raste të veçanta me ligj. Ndërmarrjet dhe njësitë shtetërore të përmendura në paragrafin e dytë të këtij neni janë të lira të krijojnë ndërmarrje të përbashkëta me kapital të huaj sipas ligjeve në fuqi.

Neni 4

Personat fizikë a juridikë privatë, vendas a të huaj, e ushtrojnë veprimtarinë ekonomike private me mjetet e tyre financiare, me kredi, me aksione e forma të tjera.

Neni 5

(Ndryshuar me Ligjin Nr. 7723, datë 21.6 1993)

(Shfuqizuar me Ligjin Nr. 9755, datë 14.6.2007)

Subjektet e përmendura në nenin 2 të këtij ligji fitojnë zotërinë për të vepruar me regjistrimin e tyre në gjykatën e rrethit ku ushtrojnë veprimtarinë.

Për të bërë regjistrimin, ata i paraqesin gjykatës një kërkesë, ku shënohet objekti i veprimtarisë dhe kur është fjala për ortakëri, shoqëri, etj., edhe kontratën ose marrëveshjen e statutit të veprimtarisë së tyre, si dhe të paraqitin lejet përkatëse të lëshuara nga organet kompetente, sipas përcaktimit që bën Këshilli i Ministrave

Një kopje të vendimit përkatës të saj gjykata ia dërgon brenda 10 ditëve, nga data që vendimi ka marrë formë të prerë, organit financiar të juridiksionit të vet dhe bën regjistrimin e pasurive të paluajtshme të subjekteve.

Kur me vendim të arsyetuar të gjykatës kërkesa nuk pranohet, subjektet kanë të drejtë të bëjnë ankesë brenda 10 ditëve nga shpallja e vendimit në gjykatën e shkallës së dytë, vendimi i së cilës është i formës së prerë.

Kur gjykata nuk vepron brenda 10 ditëve nga paraqitja e kërkesës, leja konsiderohet e miratuar automatikisht.

Neni 6

Personat fizikë a juridikë private, vendas a të huaj, që ushtrojnë veprimtari sipas këtij ligji, i caktojnë vet çmimet dhe tarifat e prodhimeve të shërbimeve, në bazë të kërkesës e të ofertës. Për mallrat dhe shërbimet, për të cilat konkurrenca është e kufizuar për shkak të situatës monopol ose të vështirësive e mungesave të dukshme në furnizimin e tregut, si edhe për disa mallra e shërbime të nevojës së domosdoshme për popullsinë, Këshilli i Ministrave cakton me vendim të veçantë kufijtë maksimalë të çmimeve e tarifave. Ky vendim ka fuqi deri në një vit nga data e shpalljes së tij.

Neni 7

Personat fizikë a juridikë privatë, vendas a të huaj për ushtrimin e veprimtarisë së tyre, e sigurojnë bazën materialo-teknike nëpërmjet kontratave me sektorët shtetërorë, drejtpërdrejtë në tregun e lirë, si edhe me persona juridikë ose fizikë vendas a të huaj, sipas legjislacionit në fuqi për eksport-importin.

Neni 8

(Ndryshuar me Ligjin Nr. 8333, datë 23.4.1998)

Ministria e Financave përcakton rregulla për dokumentimin ekonomiko-financiarë, për mënyrën e llogaritjes së kontributit fiskal dhe afatet e derdhjes së tij, si dhe për kontrollin e sigurimeve shoqërore të detyrueshme të sektorit privat. Ajo përcakton gjithashtu edhe kriteret e llogaritjes së fitimit për personat fizikë e juridikë, vendas e të huaj, që ushtrojnë veprimtari private në Shqipëri.

Personat fizikë e juridikë privatë, vendas e të huaj, në ushtrimin e veprimtarisë së tyre mbajnë kontabilitet të rregullt dhe regjistrat përkatës sipas ligjit të veçantë.

Neni 9

Personat fizikë a juridikë privatë, vendas e të huaj, kanë të drejtë të çelin llogaritë përkatëse pranë bankave të vendit e të huaja në Shqipëri dhe të kryejnë likuidimet nëpërmjet tyre.

Personat fizikë e juridikë privatë, vendas e të huaj, paraqesin bilanc vjetor së bashku me deklaratën e të ardhurave, të humbjeve e fitimeve dhe i depozitojnë ato në organin financiar të juridiksionit ku ushtrojnë veprimtarinë e tyre.

Neni 10

(Shfuqizuar me Dekretin Nr. 1616, datë 20.9.1996)

(Shfuqizuar me Dekretin Nr. 1632, datë 1.11.1996)

Veprimtaria private me ortakëri krijohet nga bashkimi i kapitaleve të dy ose më shumë individëve shqiptarë ose të huaj. Marrëdhëniet ekonomike financiare rregullohen në bazë të kontratës që lidhet ndërmjet tyre. Në kontratë, shënohet objekti i veprimtarisë, kapitali i derdhur nga secili anëtar, pjesa e fitimit të çdo ortaku në pjesëtim me kuotën e dhënë, kohëzgjatja e ortakërisë e mënyra e likuidimit të saj dhe elementë të tjerë.

Neni 11

(Shfuqizuar me Dekretin Nr. 1616, datë 20.9.1996)

(Shfuqizuar me Dekretin Nr. 1632, datë 1.11.1996)

Veprimtaria private me kolektiva ose kooperativa tregtare, prodhuese, të shërbimeve, etj., ushtrohet në përputhje me statutin dhe rregulloren e miratuar prej tyre. Në këto dokumente duhet të përcaktohen masa e pjesëmarrjes në kapital, mënyra e organizimit dhe e drejtimit, forma e shpërndarjes të të ardhurave ndërmjet anëtarëve, rregullat e punësimit e të pagesës së punonjësve jo anëtarë, si edhe rregullat e tjera që kanë të bëjnë me detyrimet ekonomiko-financiare.

Neni 12

(Shfuqizuar me Dekretin Nr. 1616, datë 20.9.1996)

(Shfuqizuar me Dekretin Nr. 1632, datë 1.11.1996)

Ndërmarrjet ose shoqëritë e ndryshme aksionare e të tjera si këto, që krijohen me kapitale monetare e materiale, sipas rastit, me një ose disa individë shqiptarë a të huaj, si edhe me aksione, e zhvillojnë veprimtarinë e tyre në bazë të kontratës së themelimit, të statutit ose të rregullores që miratohet prej tyre e ku përcaktohen objekti i veprimtarisë, kapitali themelor, drejtimi administrativ, marrëdhëniet ekonomiko-financiare, ato kontraktore, të punësimit dhe elemente të tjera.

Neni 13

(Shfuqizuar me Dekretin Nr. 1616, datë 20.9.1996)

(Shfuqizuar me Dekretin Nr. 1632, datë 1.11.1996)

Ndërmarrjet e përbashkëta që krijohen ndërmjet ndërmarrjeve ose njësive shtetërore me subjekte private të huaja, me subjekte private vendase ose vendase e te huaja, e ushtrojnë veprimtarinë e tyre në bazë të kontratës e të statutit të miratuar prej tyre dhe të dispozitave përkatëse ligjore.

Neni 14

Personat privatë juridikë a fizikë, vendas a të huaj, mund t'u kalojnë në pronësi, ose t'u japin me qira personave të tjerë fizikë a juridikë, vendas a të huaj, ndërmarrjet, njësi ose objekte të ndryshme sipas kontratës së veçantë që do të lidhet ndërmjet tyre.

Kalimi në pronësi ose dhënia me qira e truallit mbi të cilin ngrihen këto objekte, rregullohet me nenin 21 të këtij ligji.

Neni 15

Veprimtaria private ushtrohet në përputhje me dispozitat në fuqi për standardet e cilësisë, për kontrollin e mjeteve matëse e saktësinë e matjes, higjienën, kushtet e punës, sigurimin teknik, mbrojtjen e mjedisit, etj., dhe kontrollohen nga organet shtetërore të ngarkuara me detyra në këto fusha.

Neni 16

(Shfuqizuar me Dekretin Nr. 1616, datë 20.9.1996)

(Shfuqizuar me Dekretin Nr. 1632, datë 1.11.1996)

Ministria e Lidhjeve Ekonomike me Jashtë, në bashkëpunim me Ministrinë e Ekonomisë, pas hyrjes në fuqi të këtij ligji dhe në fillim të çdo viti, të përcaktojë kontigjentimin e mallrave të eksport-importit.

Neni 17

Personat e huaj, që ushtrojnë veprimtari ekonomike, kanë të drejtë të transferojnë jashtë shtetit kapitalin dhe pjesën e tyre të fitimit në valutë. Personat fizikë a juridikë privatë, që ushtrojnë veprimtari ekonomike në bazë të këtij ligji, kanë të drejtë të vetëfinancohen në lekë e në valutë të huaj. Shkëmbimi i monedhës shqiptare me monedhë të huaj dhe anasjelltas bëhet në përputhje me kursin e caktuar nga Banka e Shtetit Shqiptar, ose në tregun e lirë privat të valutave. Personat fizikë a juridikë, vendas a të huaj, kanë të drejtë të marrin kredi në lekë dhe në valutë nga Banka e Shtetit Shqiptar ose nga bankat e tjera, shtetërore a private, vendase a të huaja.

Neni 18

Marrëdhëniet e punësimit në veprimtaritë private rregullohen me kontratën që lidhte lirisht ndërmjet palëve. Për çështjet që nuk parashikohen në kontratën e punës, zbatohen dispozitat e legjislacionit të punës.

Neni 19

Marrja në punë e punonjësve bëhet nga vetë punëdhënësi privat, me regjistrimin e tyre në librin e ndërmarrjes, duke njoftuar edhe organet e punës të juridiksionit, ku e ushtron veprimtarinë.

Në veprimtarinë private, punëdhënësit janë të detyruar të sigurojnë punonjësit që punojnë për ta. Këta të fundit, fillojnë të gjitha të drejtat në bazë të ligjit "Për sigurimet shoqërore të Republikës së Shqipërisë".

Neni 20

Punonjësit, që mund të dalin të tepërt nga procesi i privatizimit të sektorit shtetëror, trajtohen sipas dispozitave të veçanta për ndihmë sociale.

Neni 21

(Ndryshuar me Ligjin Nr. 7653, datë 23.12.1992)
(Ndryshuar me Dekretin Nr. 1632, datë 1.11.1996)

Personat fizikë a juridikë, shqiptarë ose te huaj kanë te drejte të blejnë truall për ndërtim, t'ua tjetërsojnë këtë të drejte të tretëve dhe të marrin me qira truall në përputhje me dispozitat ligjore në fuqi.

Neni 22

(Ndryshuar me Dekretin Nr. 1616, datë 20.9.1996)
(Ndryshuar me Dekretin Nr. 1632, datë 1.11.1996)
(Ndryshuar me Ligjin Nr. 9250, datë 1.7.2004)

1. Kalimi i pronës shtetërore në pronë private drejtohet dhe organizohet nga Ministria e Privatizimeve. Kjo ministri përcakton kohë, radhën dhe mënyrat e kryerjes së privatizimit për të gjitha objektet që i nënshtrohen këtij procesi.

Përrjashtimisht, miratimi i kalimit të pronës shtetërore në pronë private për pasuritë e luajtshme kryhet nga organi që i administron ato.

2. Prona shtetërore jepet me qira nga Ministria e Ekonomisë Publike dhe Privatizimit, ministritë, institucionet e tjera që varen drejtpërdrejt nga Këshilli i Ministrave, organet përkatëse të pushtetit lokal që përgjigjen për administrimin e pronës shtetërore, si dhe ndërmarrjet ose shoqëritë tregtare shtetërore.

Kriteret për dhënien me qira të pronës shtetërore përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 23

(Ndryshuar me Ligjin Nr. 7925, datë 19.4.1995)
(Ndryshuar me Dekretin Nr. 1616, datë 20.9.1996)
(Ndryshuar me Dekretin Nr. 1632, datë 1.11.1996)

Kalimi i pronës shtetërore në pronë private bëhet nëpërmjet shitjes së saj me ankand, transferimit në publik të aksioneve, transferimit drejtpërdrejt të aksioneve personave fizikë a juridikë, vendas a të huaj, dhënies falas të aksioneve, si dhe në çdo mënyre tjetër të përshtatshme.

Vlerësimi i pronës shtetërore do të bëhet mbi bazë të kateve nënligjore të dala nga Këshilli i Ministrave.

Neni 24

(Shfuqizuar me Dekretin Nr. 1616, datë 20.9.1996)
(Shfuqizuar me Dekretin Nr. 1632, datë 1.11.1996)

Ankandi organizohet dhe shpallet nga Agjencia Kombëtare e Privatizimit. Ai është i hapur, i lirë dhe i barabartë për të gjithë. Pjesëmarrësit në ankand duhet të paraqesin dokumentet të formave të ndryshme të njohura me ligj, që vërtetojnë aftësinë e tyre paguese.

Fillimisht në ankand lejohet të marrin pjesë vetëm persona fizikë e juridikë me shtetësi shqiptare. Nëse objekti nuk shitet në seancën e dytë të ankandit, me miratimin e Agjencisë Kombëtare të Privatizimit, në ankand marrin pjesë edhe persona fizikë e juridikë të huaj.

Vlerësimi dhe shitja e mjeteve të xhiros bëhet me çmimet aktuale shtetërore me shumicë në momentin e shitjes. Pronari i shpallur nga ankandi fiton të drejtën e pronësisë me pagesën tërësore të vleftës së objektit ose me pagesën pjesore të kësaj vlefte. Kur pagesa bëhet pjesore, pjesa e mbetur e vleftës së objektit në formë aksionesh. Pjesa e vleftës së objektit, që u shpërndahet falas ose u shitet punonjësve caktohet nga Agjencia Kombëtare e Privatizimit. Pjesa e vleftës së objektit që shpërndahet falas nuk duhet të kalojë 30 për qind të kësaj vlefte.

Neni 25

(Ndryshuar me Dekretin Nr. 1616, datë 20.9.1996)
(Ndryshuar me Dekretin Nr. 1632, datë 1.11.1996)
(Ndryshuar me Ligjin Nr. 9070, datë 22.5.2003)
(Ndryshuar me Ligjin Nr. 9491, datë 13.3.2006)

Ministria e Financave është i vetmi organ, që kryen procedurat e shitjes së pronës shtetërore që privatizohet, përveç rasteve kur parashikohet ndryshe me ligj.

Neni 26

Mosmarrëveshjet për marrëdhëniet e debitorëve dhe kreditorëve shtetërorë e privatë, që rezultojnë në momentin e kalimit të pronësisë së ndërmarrjes ose njësisive shtetërore në pronë

private, zgjidhen në marrëveshje ndërmjet palëve dhe, kur kjo nuk arrihet, zgjidhen nga gjykata.

Neni 27

Të ardhurat e realizuara nga kalimi i pronës shtetërore në atë private derdhen në buxhetin e shtetit.

Neni 28

Investimet e huaja dhe prona private e personave fizikë a juridikë, vendas a të huaj, në territorin e Republikës së Shqipërisë, nuk mund të shpronësohen ose shtetëzohen dhe as nuk mund të jenë objekt masash të tjera të barasvlershme me shtetëzimin ose shpronësimin me përjashtim të rasteve të veçanta në interes të përdorimit publik dhe gjithmonë me pagesë dhe me një zhdëmtim të plotë.

Zhdëmtimi, në rastet e përmendura në paragrafin e parë të këtij neni, do të jetë i barabartë me investimin ose vleftën e pronës së shpronësuar ose të shtetëzuar ditën në të cilën i është njoftuar shpronësimi i palës që do të shpronësohet dhe ky zhdëmtim do të paguhet pa vonesë, bashkë me interesa bankare të akumuluar deri në ditën e pagimit. Zhdëmtimi është plotësisht i realizueshëm dhe lirisht i tjetërsueshëm. Në rast se pagimi i zhdëmtimit vonohet, ky i fundit paguhet me një shumë që e vë personin fizik a juridik vendas a të huaj në një pozitë jo më pak të favorshme nga ajo që ka patur, në qoftë se kjo shumë do të derdhej në datën e shpronësimit ose të shtetëzimit. Kushtet për mënyrën e derdhjes së këtij zhdëmtimi duhet të caktohen para datës së shpronësimit ose shtetëzimit.

Neni 29

Ligjshmëria e shpronësimit ose e shtetëzimit apo e çdo mase tjetër të barasvlershme me to, si dhe shuma e zhdëmtimit mund të jenë objekt shqyrtimi nga gjykata.

Neni 30

Dekreti nr.7476, datë 12.3.1991 "Për lejimin dhe mbrojtjen e pronës e të veprimtarive private" si dhe të gjitha dispozitat e tjera që vijnë në kundërshtim me këtë ligj, shfuqizohen.

Neni 31

Ky ligj hyn në fuqi menjëherë.

Neni 2

(Shtuar me Ligjin Nr. 7723, datë 21.6 1993)

Subjektet e përcaktuara në nenin 1 që janë të regjistruara në gjykatë, brenda 2 muajve pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, duhet të pajisen me lejet përkatëse dhe t'i paraqitin ato në gjykatë. Me kalimin e këtij afati, këto subjekte e humbasin zotësinë për të vepruar.

Neni 2

(Shtuar me Ligjin Nr. 9491, datë 13.3.2006)

Agjencia Kombëtare e Privatizimit shkrihet dhe pushon së funksionuari si institucion qendror në varësi të Ministrit të Financave.

Tiranë, më 10.8.1991

**Shpallur me dekretin nr.22, datë 15.8.1991 të Presidiumit të Republikës së Shqipërisë,
Ramiz Alia**